

„Cokoli krásného může být zbraň,
záleží jen na tom,
kdo ji používá.“

POUTO PROKLETÍ

SAARA
EL-ARIFI

DRUHÝ DÍL FAESKÉ TRILOGIE

Pouto prokletí

Pou to prokletí

SAARA EL-ARIFI

#B&KLAB
YOUNG AND NEW ADULT

Copyright © Siddig Ltd 2024
Map and chapter illustrations © Nicolette Caven 2024
Text copyright © Saara Eldin 2024
Jacket design by Ellie Game © HarperCollins Publishers Ltd 2024
Translation © Barbora Kneblová 2026
Czech edition © Nakladatelství Slovart, s. r. o., Oderská 333/5,
196 03 Praha 9 – Čakovice, v roce 2026
All rights reserved

„Saara Eldin si vyhrazuje morální právo být identifikována
jako autorka tohoto díla.“

Pouto prokletí

Z anglického originálu *Cursebound*, vydaného nakladatelstvím
HarperCollins Publishers v roce 2025, přeložila Barbora Kneblová

Redigoval Ondřej Pauser

Korektury Jana Kunová

Editorka Kateřina Eliášová

Vydalo Nakladatelství Slovart, s. r. o., v roce 2026

Sazba Alias Press, s. r. o., Bratislava

Tisk FINIDR, s. r. o., Český Těšín

Vydání první

Cena uvedená na obálce je nezávazným
doporučením pro konečné prodejce

ISBN 978-80-276-1291-8

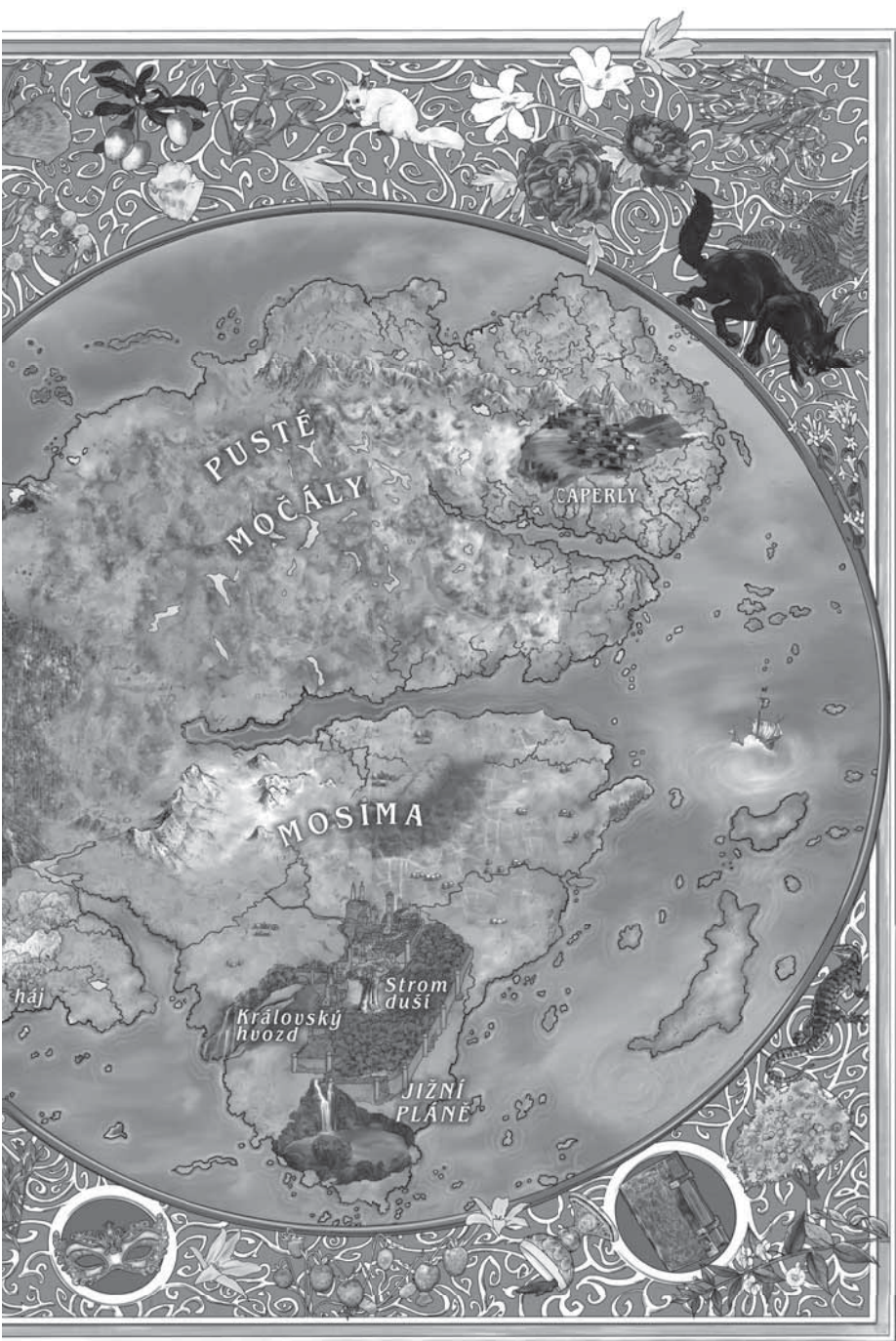
10 9 8 7 6 5 4 3 2 1

www.slovart.cz

info@slovart.cz

Pro Rachel

Před pěti měsíci jsem byla věstkyní v Elfích zemích, konkrétně v kraji Ubývajícího měsíce – má sestra Yeeran by chtěla, abych to zdůraznila, protože je *velmi* hrdá na náš původ, a to i poté, co ji její milenka, náčelnice Salawa, poslala do vyhnanství do Pustých močálů. A přestože jsme spolu s Yeeran vedly různé spory, nehodlala jsem ji nechat napospas hrůzám divočiny.

Odhodlaná přivést ji zpátky domů jsem sledovala její stopy do krajů za hranicemi Elfích zemí. Přidal se ke mně Rayan, Yeeranın bývalý zástupce a kapitán – přestože bych ji zvládla zachránit sama, musím dodat –, a společně jsme vyrazili hledat mou sestru.

Právě na této cestě jsem vyvěstila slova, která mě pronásledují dodnes:

Ten, kdo se z mlhy bouře zrodil, tvým milým se stane. Když se však ubývající měsíc promění, smrt mu daruješ.

Tehdy jsem netušila, že jsem právě předpověděla lásku, kterou nyní chovám k Rayanovi. Mé srdce mu patřilo už tehdy.

Yeeran se mezitím pokoušela ulovit obeh – stvoření, jejichž kůži používá kmen Ubývajícího měsíce ke střelbě bubnem, což je jeho

hlavní válečná zbraň. Obeah mají tělo kočkovité šelmy s onyxově černou srstí a široké perleťové rozvětvené parohy. Jsou rychlé jako levhart a tiché jako jelen. Yeeran doufala, že se bude moci vrátit k náčelnici Salawě s darem v podobě kůže z největší obeah, kterou kdy viděla, trofejí natolik cennou, že by jí zajistila prominutí jejích prohřešků.

Yeeran svou kořist zabila den poté, co jsme se opět shledaly, smrt toho stvoření jí však svobodu nepřinesla. Místo toho jsme se všichni stali zajatci fae – nevěděli jsme totiž, že obeah a fae mezi sebou mají pouto, a že pokud zabijete jednu, zemře i druhá. A to, co Yeeran provedla, bylo v očích našich únosců tím nejzávažnějším zločinem.

Možná bych zde měla udělat odbočku. Ano, *fae existují*. Nevěděli jsme o tom, protože už tisíc let je nikdo nespatriil. A naše dějiny... inu, selhaly v pokusu zaznamenat pravdu a přiklonily se ke spekulacím, že fae a lidé již dávno vymřeli. Ale jak vypráví faeské pověsti, fae byly prokletím odsouzeny k životu v podzemní jeskyni, v nádherném vězení zvaném Mosima, kde v době našeho příchodu vládly dvě královny z dynastie Jani, sestry Chall a Vyce.

Yeeran drželi v cele vedle staršího elfa, jemuž se říkalo jen Komi. Čekal ji však jiný osud než zůstat uvězněna jako on, protože její zločin byl příliš závažný – královny ji odsoudily k smrti, protože obeah, kterou Yeeran zabila, měla pouto s princem Mosimy.

Nebudu se příliš zabývat bolestí, která mě zaplavila ve chvíli, kdy jsem zjistila, že se Yeeran chystají popravit. Víím však, že tato rána se nikdy nezahojí. Ta vzpomínka mě navždy poznamenala.

Pak ale Yeeran našla obeah Pilu, či spíš Pila našla ji, nevím přesně, jak to funguje. Ať tak či onak, Yeeran získala faeské pouto – její duše se spojila s duší obeah.

A ne, já jsem žádné pouto nezískala. Nikdo neví, proč se u Yeeran, elfky, faeské pouto vytvořilo, ale stalo se tak a naštěstí jí to zachránilo život. Komiho život také, jelikož součástí podmínek, které Yeeran vyjednala s královnami, bylo jeho osvobození.

A tak jsme my čtyři společně žili v poklidném koutě paláce. Pod povrchem země sice měsíce ubíhaly pomalu, ale měla jsem alespoň nějakou svobodu. Trávila jsem dny tím, že jsem se učila faeský jazyk od Golana, stylisty, který se jako jediný z fae ukázal být mým přítelem. S nově nabytými vědomostmi jsem se pokusila přijít na kloub kletbě, která uzavřela hranici mezi faeskou říší a tou naší.

Pátrání mě dovedlo ke staré pohádce, *Příběhu pšenice, netopýra a vody*, která vypráví o třech božstvech a třech druzích bytostí, které stvořila. V ní jsem také našla prastaré proroctví, poprvé vyslovené před více než tisíci lety:

*Válka bude zuřit věčně, věčně bude plynout,
pokud tři se nespojí, tři nakonec zhynou.
Ponížení lidé, fae níže byly,
elfové pak v nevědomí, beze svojí síly.
V prokletí trpět, žít v prokletí víru,
vše zhyne, pokud tři nebudou v míru.*

Neptejte se mě, co znamená, ještě jsem na to nepřišla. Ale rozluštěm to, a až se tak stane, na světě opět zavládne mír.

Yeeran byla nucena podstoupit výcvik pod vedením Furi, velitelky faeské gardy a sestry prince, kterého má sestra zabila. Netrvalo dlouho a jejich údery se proměnily v polibky.

I já našla útěchu v náručí milého, Rayana. Ale ještě předtím dynastii Jani postihla tragédie – královny Vyce a Chall byly nalezeny zavražděné.

Jejich smrt jsem předpověděla už před několika měsíci, byla jsem však příliš slepá na to, abych rozpoznala proroctví dřív, než se naplnilo. Zapřísáhla jsem se, že to už příště nedopustím.

Během několika následujících dní si začal Strom duší – obří baobab poutající kletbu k dynastii Jani – vytvářet pouto s novými vládci.

Všichni očekávali, že se následníky trůnu stanou Nerad a Furi, jediné zbývající děti Vyce a Chall.

A ano, strom zvolil Furi, to se naplnilo. Druhou osobou, jež měla být posléze korunována, se však nestal nikdo jiný než Rayan. Můj milý, jehož faeský původ nebyl znám ani jemu samotnému.

Dozvěděl se tak o něm za nesmírně smutných okolností – jeho otec byl Najma, princ, kterého Yeeran zabila. Rayanův život byl vždy poznamenán bolestí. Jeho matku také zabili, když byl malý – zavraždil ji tyranský náčelník Akomido.

A Akomido... byl celou dobu potají Komi. Nikdy nepochopím, jak je možné, že jsme to neviděli. Ale bylo předpovězeno, že Komi zemře Rayanovou rukou, a náčelník Akomido tak opustil svůj život a odešel do dalšího, uvězněn v kameni, který Rayan povolal ze země.

Komi nebyl jediný, kdo zemřel. Vyšla najevo i Neradova zrada – ukázalo se, že to on stál za vraždou královen; natolik drasticky ho jeho politické záměry a spojení odchyly od jeho rodiny.

Blížíme se ke konci příběhu a mě začíná bolet ruka, když tohle píšu. Nevím, zda je to od psaní, nebo je to tím, co se chystám říct dál.

Poslední vlákno záhady, které se nyní rozvinulo, vzniklo v okamžiku, který vedl k Yeeraninu vyhoštění. Ten den vedla svůj pluk na bojišti ve válečné zóně. Její lučištníci vystřelili na armádu Srpku, jenže jejich šípy se od protivníků odrazily, jako by je obklopovalo sklo.

Nebylo to však sklo – byla to faeská magie.

Fae uzavřely spojení s největším nepřítelem kmene Ubývajícího měsíce, krajem Srpku. Výměnou za faeské vojáky se Srpek chystal vrátit fae jejich staré území. Protože frédiové krystaly pod Krvácejícím polem nejsou důl, který čeká na vyplnění, ale bývalé Faeské země.

Když se o tom Yeeran dozvěděla, opustila Mosimu.

Opustila Furi.

Opustila mě.

Vše jen proto, aby varovala svou bývalou milenku, náčelnici Salawu, před účastí fae ve válce.

Bude mít úspěch? Znovu a znovu vrhám talismany, abych se zeptala Osudů.

Odpovědí je mi však jen ticho.

Nechávám tato slova, aby je našla budoucnost. Díky těmto stránkám porozumíte krokům, které jsme byli nuceni podniknout, a pochopíte, proč musíte pokračovat v cestě, kterou jsme vytyčili.

Stařešinové tvrdí, že svět kdysi býval mírumilovným místem, předtím, než se božstva rozhodla stvořit své děti. Božstvo Asase zhmotnilo mé bratry – lidi – ze semen lesa a obdařilo nás magickou schopností rozmlouvat se stromy a zvířaty. Říká se, že naše moc bývala tak velká, že jsme díky ní vytvořili všechny krásné věci na tomto světě – barvy pavího ocasu, tvar lotosového květu, majestátnost velryb na otevřeném moři.

Ale pak božstvo Ewia utkalo ze slunečních paprsků fae a božstvo Bosome vytvarovalo z vod země elfy. Síla lidí se kvůli své velikosti tehdy stala předmětem uctívání a chtění – a fae i elfové o ni začali bojovat.

A tak jsme se stáhli z velkých válek světa. Náš počet se zmenšoval, naše síla pohasínala a čím dál více našich vědomostí se ztrácelo.

Zasvětil jsem svůj život shromažďování všech zbylých částí lidské magie a tato tajemství jsem ukryl na stránkách tohoto grimoáru.

Nechť se stane vaší spásou.

KAPITOLA PRVNÍ

Yeeran

Yeeran nebyla v lese sama. Přestože neviděla nic a nikoho, cítila, jak jí naskakuje husí kůže, jako by ji kdosi sledoval. Uběhlo už pět dní od chvíle, kdy Yeeran s Pilou odešly z Mosimy. Pět dní od okamžiku, kdy se dozvěděla o spojení fae s krajem Srpku.

A s každým uplynulým dnem další a další elfové z mého kmene umírají pod jejich rukama. Ta myšlenka byla určena jen jí, Pila však přesto odpověděla.

Furi říkala, že ze Srpku faeské vojáky stahují.

Co když přijdeme příliš pozdě?

Na to její obeah neřekla nic a Yeeran byla ráda, protože už nemohla dál myslet na smrt, která ji v kraji Ubývajícího měsíce pravděpodobně čekala.

Pokračovaly hlouběji do lesa a Yeeranino znepokojení vzrůstalo.

Ačkoli cesta přes Pusté močály byla obtížná, Yeeran byla vděčná, že nikoho dalšího nepotkaly. Zatím.

Pilo, cítíš někoho poblíž?

Pila zvedla hlavu k fialové obloze a začenichala. *Necítím nic.*

Yeeran voněl vzduch jen jako mech a bažinná voda, ale věděla, že Pilin nos umí zachytit mnohem víc než ten její.

Víš to jistě? zeptala se Yeeran. *Připadá mi, jako by nás někdo pozoroval.*

Jen zvířata a rostliny, uklidnila ji Pila.

Pusté močály byly drsnou krajinou, kde se vyskytovalo velké množství jedovatých rostlin i živočichů. Podmáčená půda se jim pod nohama často měnila v tekutý písek dřív, než si to stačily uvědomit.

Po nějaké době přišly na mýtinu, kde se zem zdála být pevnější. Obklopovaly ji cypřiše a eukalypty, což poskytovalo alespoň nějakou ochranu před počasím. A vzhledem k tomu, že obloha kolem nich temněla, dalo se s jistotou předpokládat, že se západem slunce přijde déšť. Měly před sebou dokonalé místo pro tábořiště.

Yeeran sklouzla Pile ze zad a rozhlédla se kolem. Navzdory jejímu ujišťování se stále cítila neklidně.

Slychala zvěsti o kmenech násilných kočovných elfů. Ty historiky ale nebyly nijak podložené a nejspíš vznikly jen proto, aby odstrašily obchodníky s kůží, kteří se v těchto krajích, kde neplatily zákony, pokoušeli lovit.

Co jsou obchodníci s kůží? zeptala se Pila.

Víš, jak je kůže obeah v Elfích zemích žádaná pro svou magii?

Pila se vedle ní zachvěla. *Ano.*

Tmavá kůže jako moje může být před těmi, kteří to nepoznají, vydávána za kůži obeah. Je snazší chytit elfa než obeah.

Pila zakňučela. *Mám tvou kůži ráda.*

Yeeran poplácala Pilu po srsti. *Neboj, nenechám nikoho, aby mi ublížil.*

Navzdory přetrvávajícím obavám Yeeran věděla, že lepší místo k odpočinku by nejspíš nenašly. Sundala si brašnu a začala si rozkládat příkrývku.

Vtom se stromovím prohnal vítr a rozechvěl eukalyptové a cypřišové listy. Yeeran zavřela oči a nasála jejich vůni ve snaze zklidnit pocuchané nervy.

Pila sklopila uši dozadu a natáhla krk.

Co se děje? zeptala se Yeeran.

Zdalo se mi, že něco cítím, ale už je to pryč.

Veškerý klid, který se Yeeran podařilo v sobě vyvolat, v tu chvíli zmizel.

Skrčila se do nízkého podřepu a přehodila si před sebe buben. Její prsty tančily po jeho povrchu, zatímco bedlivě pozorovala stromy.

Krá-á, krá-á, krá-á.

Ptačí skřek zněl na prázdné mytíně přízračně. Yeeran ho nepoznávala a pochopila, že musí jít o signál jednoho elfa druhému.

Lovci.

Bylo to jediné možné vysvětlení. Proč by jinak skupina elfů cestovala k hranicím Pustých močálů? V lesích Elfích zemí se obeah staly kvůli nadměrnému lovu vzácnými, a tak byli lovci nuceni putovat za svou kořistí na vzdálenější místa.

Pila nervózně přešlápla. Yeeran se k ní naklonila a podržela ji mezi parohy. *Nikdo nám neublíží*, konejšila ji.

Elfové totiž nevěděli, že obeah jsou svázané s duší fae – pokud zabijete obeah, fae zemře také. Získání faeského pouta bylo vyhrazené jen pro fae. Alespoň do chvíle, než se Yeeran a Pila spojily a Yeeran se stala první elfkou s faeskou magií.

Krá-á, krá-á, krá-á. Zvuk tentokrát zazněl hlasitěji, tím si Yeeran byla jistá.

Mustíš utéct, řekla Pile.

Pila si odfrkla. *Neopustím tě.*

Pohybujeme se hbitěji, když jsme každá zvlášť. Jestli uvidí mě, neudělají nic. Jestli uvidí tebe, zabijí tě.

Pila hluboce zavrčela, jako by chtěla říct: ‚To mohou zkusit.‘

Yeeran se předklonila a přitiskla čelo na čelo obeah. Objala Pilu a zanořila dlaně do její hřívky. Byl to zvláštní pocit, držet se části své duše. Jako by sahala do zrcadla, ale místo skla se její prsty dotýkaly srsti a tepla.

Nemůžu dýchat, řekla Pila.

Yeeran s úsměvem pustila Pilin krk. *Tak běž. Obejdi mýtinu pořádně zešíroka. Uvidíme se na druhé straně.*

Obeah zmizela v podrostu, její černá srst se mihla mezi kapradinami jako stín a pak byla pryč.

Bylo snadné zapomenout, že Pila je lesní bytost. To však byla i Yeeran, o to se její otec postaral.

Jak se blížily hranici s krajem Srpků, bažin sice ubývalo, ale terén byl stále vlhčí, než by si přála – suchá země by ztišila zvuky, které vydávaly.

Yeeran postupovala křovinami rovnoměrným tempem, tichými kročejemi. „Při každém kroku došlápni nejprve na špičku a teprve pak přenes váhu na patu,“ říkával jí otec kdysi. „A pohybuj se rychle. Čím rychlejší tempo, tím snazší je udržet rytmus.“

Yeeran svého otce zbožňovala, on však neschvaloval její rozhodnutí připojit se k armádě Ubývajícího měsíce, a tak se rozloučili ve zlém. *A pak ho Lettle zabila...* Při té myšlence zavrávala a zakopla o přerostlý kořen. Ztěžka dopadla na záda.

Z větvení nad ní vyletělo několik ptáků. Yeeran protáhla obličej, když si uvědomila, kolik musela nadělat hluku. Ve svém spojení s Pilou ucítila nával starosti.

Jsem v pořádku, jen jsem upadla.

Příště už nepadej, odpověděla Pila věčně.

Yeeran ležela a pozorně naslouchala lesu. Jeho rytmus se však nezměnil, kromě toho, že utichl zpěv ptáků.

Slunce zapadalo a ve stínech stromů se začínala sbírat temnota noci. Yeeran se chtěla od lovců dostat co nejdál, než se uloží ke spánku.

Čekala ještě chvíli, nechvátala se vstáváním, ale potom se v korunách stromů nahoře něco mihlo a ona se zarazila.

Vypadalo to příliš velké na to, aby mohlo jít o zvíře z Pustých močálů – mezi tamní živočichy patřili hlavně ptáci a plazi. Ale

tohle stvoření mělo dlouhé paže a nohy, které doširoka roztahovalo, když přeskakovalo ze stromu na strom. Yeeran sledovala, jak se tvor pohybuje, fascinovaná jeho hbitostí. A vtom, bez jakéhokoli varování, se začal spouštět dokola kolem nejbližšího kmene stromu směrem k ní.

Posadila se a vztáhla ruce k bubnu ležícímu opodál, bylo ale příliš pozdě. Už stál přímo nad ní.

Záře zapadajícího slunce v zádech muže způsobila, že Yeeran rozeznama jen jeho bílé zuby, když promluvil. „Nazdárek.“

Yeeran ztuhla. Chvilí trvalo, než očima přivykla stínu postavy stojící nad ní. Úsměv muže, který původně považovala za zlověstný, se mu roztáhl po tváři šibalským, klukovským způsobem a ubral pár let z těch zhruba čtyřiceti, na které ho odhadovala.

„Zdravím,“ odpověděla nejistě.

„Vypadáš ztraceně,“ pokračoval muž a podal jí ruku, aby jí pomohl na nohy.

Yeeran nevěděla, proč ji přijala, ale něco na něm v ní vytvářelo dojem, že jí nehrozí nebezpečí.

Na takové by sis měla dávat největší pozor, donesl se k ní Pilin hlas napříč dálkou, která je dělila.

To je fakt, odpověděla Yeeran.

Postavila se a oprášila si šaty.

„Viděla jsem správně, že ses spustil ze stromu?“

Muž přikývl a světlé vlasy mu spadly do očí. Mozolnatou rukou si je odhrnul.

„Ano, my Nomádi táboříme v korunách stromů.“

„Nomádi?“ zeptala se lehce pochybovačným tónem.

Letmo jí pohlédl do očí a pak pohled odvrátil. „Ano, Nomádi,“ odpověděl pevně.

Popošel, aby zvedl Yeeranin buben, který jí spadl z ramene, když zakopla. Prsty se jemně dotkl jeho kůže a přimhouřil oči. Yeeran uvažovala, zda je schopen poznat, že není vyroben z kůže obeh.

Na okamžik se jí zdálo, že jí ho nebude chtít vrátit, a ztuhla napětím, připravená o něj bojovat.

„Vždycky mě udivuje, jak něco tak krásného může páchat takové násilí,“ poznamenal tiše a buben jí podal.

Jeho slova ji na okamžik odzbrojila, ale vzápětí popadla buben a přehodila si popruh přes hlavu. „Cokoli krásného může být zbraň, záleží jen na tom, kdo ji používá.“

Muž zamyšleně přikývl. „Ano, některé z nejhezčích rostlin se používají k výrobě nejjedovatějších tinktur.“

Chvilí stáli mlčky, zatímco obloha kolem nich temněla.

Muž se znovu usmál. „Já jsem Alder, a mezi zvyky nás Nomádů patří pozvat každého elfa, kterého potkáme v divočině, aby se k nám připojil na teplé jídlo.“

„Vy jste skutečně kočovní elfové?“ zeptala se Yeeran. Nevypadal ani trochu jako primitivní kanibal, o jakých slýchala v příbězích.

Široce se usmál. „Jsme. Žádná pravidla, jen ta, co platí v lese.“

Yeeran byla sice zvědavá, Alderovi však nedůvěřovala. Zavrtěla hlavou. „Je mi líto, musím se vydat na cestu.“

Alder se zatvářil zklamaně. „Víš to jistě? Dnešní hostina bude nejlepší v celém roce, protože někteří Nomádi se zrovna vrátili potom, co byli obchodovat v Srpku. Vždycky se zastaví na trhu, aby nakoupili všelijaká koření.“

Yeeranina zvědavost rostla, ne kvůli jídlu, ale kvůli informacím, které by tito obchodníci mohli ze Srpku přinést.

Yeeran, to snad nemůžeš myslet vážně, ozvala se Pila zdálky.

Bude lepší, když budu připravená na to, co nás v Elfích zemích čeká. Tohle malé zdržení nám může z dlouhodobého hlediska pomoci.

Nelíbí se mi to. Proč by zvali cizince na jídlo? mínila Pila.

Yeeran vyslovila otázku obeah nahlas.

Alder se zasmál. „Tak naše společenství roste. Mnoho elfů se rozhodne neodejít.“

Ty ale odejdeš, že ano? ujišťovala se Pila.

Ano, samozřejmě, Pilo, nikdy bych tě neopustila.

Yeeran se obrátila k Alderovi. „Tak mě veď.“

Když Alder tvrdil, že Nomádi táboří na stromech, Yeeran mu doopravdy nevěřila. Ale pak se Alder svižně vyšplhal na nejbližší kmen.

„Tam mám jako vylézt?“

„Je to snadné, prostě lez tudy, kudy jsem lezl já,“ odpověděl Alder a skrčil se na větvi nad ní. Neměl na nohou boty a jeho oblečení bylo ušité z volné konopné tkaniny. Díky tomu dokonale splýval s lesem.

Dokonalé pro lov, pomyslela si. Možná lže a vábí mě na smrt.

Myslíš, že by mohl být obchodníkem s kůží? zeptala se Pila a Yeeran v jejich spojení ucítila takovou starost, až se jí odrazila ve tváři.

Ne, Pilo. Myslím, že není, to se mi jen zatoulaly myšlenky.

Někde o kus dál jižním směrem vytáhla Pila drápy.

„Jdeš?“ zavolal Alder.

Po několika nezdařených pokusech se Yeeran podařilo dostat se nahoru na eukalyptus. Když vyšplhali asi dvacet stop nad zem, Alder se vrhl do vzduchu. Yeeran polekaně vykřikla v očekávání, že uvidí, jak se jeho tělo řítí k zemi, něco jej však zachytilo.

Posunula se po větvi kousek dopředu, zkoumavě se rozhlížela a snažila se pochopit, co to vlastně v záři zapadajícího slunce vidí. Z jednoho stromu na druhý se táhla spleť stříbrných vláken podobných pavučině. A když se podívala ještě pozorněji, zachytila třpyt propletenějšího provázkového mřížoví, které se prostíralo mezi mnoha stromy kolem nich.

„Hedvábná réva. Sbíráme ji na severu a používáme ji na stavbu našich obydlí v korunách,“ vysvětlil Alder a pobídl ji, aby ho následovala.

Není divu, že jsi je necítila, Pilo. Byli celou dobu nad námi.

Yeeran se plazila po vlákněch směrem k rozsáhlé středové síti, odkud ji sledovaly jiskřivé oči.

„Ahoj všichni, tohle je...“ Alder se zarazil, když měl vyslovit jméno, které mu ještě nesdělila.